

Jan Neruda

Povídky malostranské

Literární druh:

Epika

Literární žánr:

Povídka

Literární forma:

Próza

Časoprostor:

Pol. 19. stol.; Praha – malá strana

Kompozice:

Jednotlivé povídky; 13

Téma:

Příběhy z malé strany, kde Neruda vyrůstal; Většinou pravdivé

Jazyk a styl:

Prostý; lidový; nespisovný; Humor; satira; vážné; hovorové; pražské lidové výrazy;

Povídky:**Jak si pan Vorel nakouřil pěnovku**

Pan Vorel se přestěhoval na Malou Stranu do Ostruhové ulice z venkova a otevřel si krupařský krám (U zeleného anděla). Ale bohužel v domě, kde nikdy nebyl krám a jelikož byli místní šílení konzervativci, nikdo tam nechtěl chodit. Takže bylo možné vždy vidět osamělého pana Vorla, jak si v krámě pokuřoval svou dýmku. Jednoho dne tam zavítala **Poldýnka** (zlá a namyšlená). Nesedli si do oka a ona jako mstu rozesla pomluvu, že tam je všechno načichlé od pěnovky → Pan Vorel zkrachoval, zavřel krám a měl se odstěhovat. Nevycházel z domu a tak nechali místní otevřít dům policií. Ti ho tam našli oběšeného hned za dveřmi.

Hastrman

Povídka se týká pana Rybáře, kterému nikdo neříkal jinak než „hastrman“, protože při své malé výšce nosil zelený kabátek s dlouhými šosy a široký klobouk. Bydlel u své dcery a zetě, kteří měli tři děti. Často se procházel s cizinci či kanovníky a toužil po moři. Říkalo se o něm, že je velmi bohatý → má doma velkou sbírku drahých kamenů. Jednou se rozhodl zjistit, jak drahé ty kameny jsou. Zašel tedy s krabicí kamenů za profesorem matematiky a přírodopisu. Tam se dozvěděl, že kameny nemají velké ceny, rozhodně se nejedná o drahokamy. Zklamaný pan Rybář se rozhodl zbavit se své sbírky a začal ji vyhazovat oknem. Přišel za ním zeť a přesvědčil ho, aby to nedělal, že ty kameny jsou pro něj samotného bohatstvím a cenné, jako vnoučata a on cenný pro ně.

U tří lilií

Autor zde popisuje překvapivý moment ze svého života, kdy se při bouřce zdržel v hostinci, v němž se tančilo. Upoutala jej jedna dívka s velkýma očima a bylo zřejmé, že i on upoutal ji. Celý večer ji pozoroval. Viděl, jak za ní přiběhla jiná dívka. Ona pak zmizela do deště, ale za chvíli se vrátila a zcela lhostejným hlasem oznámila své kamarádce jako důvod své krátké nepřítomnosti, že jí právě umřela matka. V závěru se autor s dívkou za zuřící bouřky společně vytrácejí z taneční zábavy a dochází k jejich tělesnému sblížení.

Jan Neruda (1834 – 1891)

Redaktor národních listů; fejetony; literární kritik

Období:

Májovci

Další díla:

Hřbitovní kvítí

Písně kosmické

Balady a romance

Další autoři:

Vítězslav Hálek – Večerní písně

Karolína Světlá – Vesnický román

Jakub Arbes – Svatý Xaverius